

Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Ευχαριστούμε την κυρία
Παρασκευή Πετροπούλου
(Οικονομική Αναλύτρια)
για τα χρήσιμα σχόλια και
τις παρατηρήσεις της

Εκ μέρους του Τομέα
Οικονομικής Ανάλυσης
και Έρευνας Διεθνών
Κεφαλαιαγορών:

Αίσιον και Ευτυχές
το Νέο Έτος

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Σημάδια ομαλοποίησης στον κλάδο της μεταποίησης, ισχνή βελτίωση του οικονομικού κλίματος και οριακή πτώση του ποσοστού ανεργίας

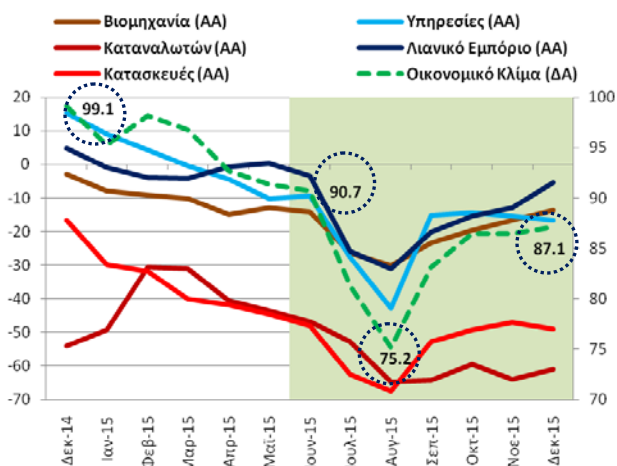
- Έπειτα από τις ισχυρές αρνητικές διαταραχές των καλοκαιρινών μηνών ο κλάδος της μεταποίησης παρουσιάζει σημάδια ομαλοποίησης. Ο εποχικά προσαρμοσμένος δείκτης υπευθύνων προμηθειών της Markit (PMI) παρουσίασε μηνιαία βελτίωση για 5^ο συνεχή μήνα το Δεκέμβριο 2015. Πιο αναλυτικά διαμορφώθηκε στις 50,2 μονάδες από 48,1 το Νοέμβριο 2015. Αυτή ήταν η πρώτη φορά από τον Αύγουστο 2014 που ο συγκεκριμένος δείκτης ξεπέρασε το όριο των 50 μονάδων. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει οριακή βελτίωση των λειτουργικών συνθηκών στον κλάδο της μεταποίησης. Τέλος, σύμφωνα με την έρευνα της Markit, οι παράγοντες που οδήγησαν σε αυτή τη βελτίωση ήταν η ενίσχυση της παραγωγής και της απασχόλησης. Στην αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκαν οι υπόλοιποι τρεις υποδείκτες, ήτοι νέες παραγγελίες, χρόνος παράδοσης προμηθειών και αποθέματα προμηθειών.
- Παράλληλη πορεία με αυτή του δείκτη PMI φαίνεται να ακολουθεί ο δείκτης οικονομικού κλίματος. Πιο συγκεκριμένα, το Δεκέμβριο 2015 παρουσίασε ισχνή μηνιαία βελτίωση κυρίως λόγω της ενίσχυσης των δεικτών εμπιστοσύνης της βιομηχανίας, των καταναλωτών και του λιανικού εμπορίου (στις υπηρεσίες και στις κατασκευές οι αντίστοιχοι δείκτες υποχώρησαν). Ωστόσο παρά την ανοδική πορεία των τελευταίων μηνών, ο δείκτης οικονομικού κλίματος παραμένει σε επίπεδα παρόμοια με αυτά του Φεβρουαρίου 2013 και αρκετά χαμηλότερα από το υψηλό 7 ετών που καταγράφηκε τον Ιούνιο 2014.
- Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 24,47% τον Οκτώβριο 2015. Σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε πτώση -0,12 ποσοστιαίων μονάδων (ΠΜ) ενώ σε σχέση με τον Οκτώβριο 2014 η μείωση ήταν -1,57 ΠΜ. Επιπρόσθετα για την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2015 το μέσο (ανά μήνα) ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 25,12%.
- Ο εποχικά διορθωμένος δείκτης Όγκου στο λιανικό εμπόριο (δείκτης αξίας σε σταθερές τιμές) κατέγραψε ετήσια μείωση -2,78% τον Οκτώβριο 2015. Οι κλάδοι με τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές ήταν των καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων (-5,41%), των φαρμακευτικών προϊόντων – καλλυντικών (-2,50%), των επίπλων ηλεκτρικών ειδών – οικιακού εξοπλισμού (-1,65%) και των μεγάλων καταστημάτων τροφίμων -1,46%. Ο Οκτώβριος 2015 ήταν ο 5^{ος} συνεχής μήνας που ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο σημείωσε αρνητική ετήσια μεταβολή (μέσος όρος -3,03%).
- Το σύνολο των καταθέσεων και ρέπος των μη νομισματικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (NXI) στα NXI στην Ελλάδα εκτός της ΤτΕ διαμορφώθηκε στα €155,19 δις το Νοέμβριο 2015. Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015 καταγράφηκε μείωση -€2,61 δις.
- Το σύνολο της χρηματοδότησης των κατοίκων εσωτερικού πλην NXI από τα εγχώρια NXI εκτός της ΤτΕ διαμορφώθηκε στα €227,25 δις το Νοέμβριο 2015. Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο σημειώθηκε μείωση -€621,20 εκ (-€5,59 δις σε όρους ετήσιας μεταβολής).

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος παρουσίασε ισχυρή βελτίωση το Δεκέμβριο 2015. Πιο αναλυτικά διαμορφώθηκε στις 87,1 μονάδες από 86,5 μονάδες το Νοέμβριο 2015. Αξίζει να αναφέρουμε ότι ο Δεκέμβριος 2015 ήταν ο 4ος συνεχής μήνας που καταγράφηκε θετική μηνιαία μεταβολή. Ωστόσο παρά την ανοδική πορεία των τελευταίων μηνών, ο δείκτης οικονομικού κλίματος παραμένει σε επίπεδα παρόμοια με αυτά του Φεβρουαρίου 2013 και αρκετά χαμηλότερα από το υψηλό 7 ετών που καταγράφηκε τον Ιούνιο 2014.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Commission) ο δείκτης οικονομικού κλίματος παρουσίασε βελτίωση (σε όρους μηνιαίας μεταβολής) για 4^ο συνεχή μήνα το Δεκέμβριο 2015. Πιο συγκεκριμένα διαμορφώθηκε στις 87,1 μονάδες από 86,5 το Νοέμβριο 2015. Όπως αποτυπώνεται στο Σχήμα 1 η προαναφερθείσα ενίσχυση προήλθε από τους τομείς της βιομηχανίας (+3,0 μονάδες), των καταναλωτών (+3,0 μονάδες) και του λιανικού εμπορίου (+7,5 μονάδες). Στην αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκαν οι δείκτες εμπιστοσύνης στους τομείς των υπηρεσιών (-1,2 μονάδες) και των κατασκευών (-2,1 μονάδες). Ωστόσο θα πρέπει να τονίσουμε πως παρά τη βελτίωση των τελευταίων μηνών, ο δείκτης οικονομικού κλίματος παραμένει σε επίπεδα παρόμοια με αυτά του Φεβρουαρίου 2013 και αρκετά χαμηλότερα από το υψηλό 7 ετών που καταγράφηκε τον Ιούνιο 2014.

Σχήμα 1: Δείκτης Οικονομικού Κλίματος και Δείκτες Εμπιστοσύνης (μονάδες δείκτη)

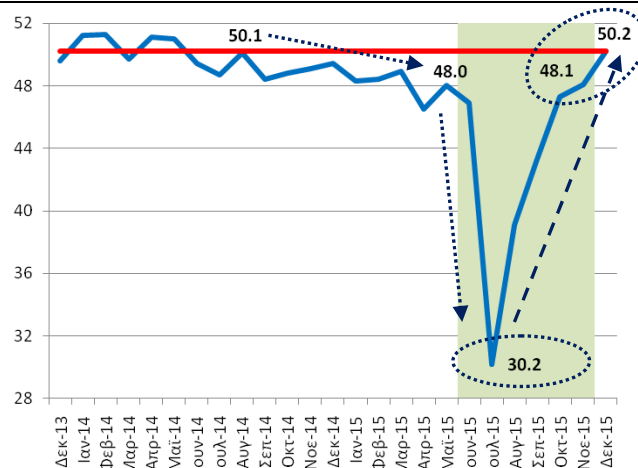
Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως AA ορίζουμε τον αριστερό οριζόντιο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Σημάδια ομαλοποίησης παρουσιάζει ο ελληνικός κλάδος της μεταποίησης. Σύμφωνα με τον εποχικά προσαρμοσμένο δείκτη υπευθύνων προμηθειών της Markit (PMI) οι λειτουργικές συνθήκες στον κλάδο της μεταποίησης σημείωσαν βελτίωση το Δεκέμβριο 2015 για πρώτη φορά από τον Αύγουστο 2014. Οι συνιστώσες που οδήγησαν σε αυτή την ενίσχυση ήταν η αυξημένη παραγωγή και απασχόληση.

Ο κλάδος της μεταποίησης ο οποίος συνεισέφερε το 8,1% του συνόλου της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας το 3^ο τρίμηνο 2015 (κινητός μέσος 4 τριμήνων) εμφανίζει σημάδια ομαλοποίησης. Σύμφωνα με τον εποχικά προσαρμοσμένο δείκτη υπευθύνων προμηθειών της Markit (PMI) οι λειτουργικές συνθήκες στον κλάδο της μεταποίησης παρουσίασαν βελτίωση το Δεκέμβριο 2015 για πρώτη φορά από τον Αύγουστο 2014. Πιο αναλυτικά ο συγκεκριμένος δείκτης ακολούθησε ανοδική πορεία για 5^ο συνεχή μήνα και διαμορφώθηκε στις 50,2 μονάδες από 48,1 μονάδες το Νοέμβριο 2015 (βλέπε Σχήμα 2). Σύμφωνα με την έρευνα της Markit οι συνιστώσες που οδήγησαν στην προαναφερθείσα εξέλιξη (μονάδες δείκτη άνω του ορίου των 50 μονάδων) ήταν η αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης.¹ Από την άλλη πλευρά, οι υπόλοιπες τρεις υποκατηγορίες, ήτοι νέες παραγγελίες, χρόνος παράδοσης προμηθειών και αποθέματα προμηθειών, είχαν αρνητική συνεισφορά στη διαμόρφωση της τιμής του δείκτη PMI. Όπως αναφέρεται στο δελτίο τύπου της Markit, οι συμμετέχοντες στην έρευνα αποδίδουν αυτή την εξέλιξη στην έλλειψη ρευστότητας και στο μέτρο ελέγχου της κίνησης κεφαλαίων.

Σχήμα 2: Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) (μονάδες δείκτη)

Πηγή: (α) Markit, (β) Eurobank Research.

Η πτωτική πορεία - σε όρους ετήσιας μεταβολής - του ποσοστού ανεργίας συνεχίστηκε για 20^ο συνεχή μήνα. Η εν λόγω μεταβλητή κατέγραψε ετήσια μείωση -1,57 ποσοστιαίων μονάδων τον Οκτώβριο 2015 (από 26,03% τον Οκτώβριο 2014 στο 24,47%). Επιπρόσθετα η μέση τιμή για την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2015 διαμορφώθηκε στο 25,12%.

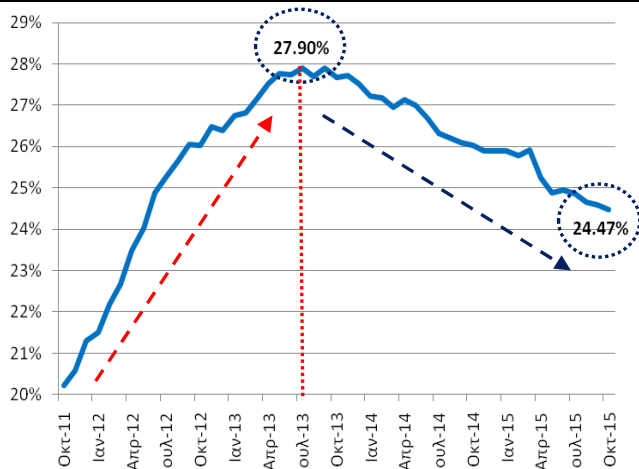
Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σε πτωτική πορεία για 20^ο συνεχή μήνα. Σύμφωνα με τη μηνιαία έρευνα απασχόλησης εργατικού δυναμικού της ελληνικής στατιστικής αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) ο λόγος των ανέργων ως προς το σύνολο του εργατικού δυναμικού ήταν στο 24,47% τον Οκτώβριο 2015 (βλέπε Σχήμα 3). Σε σύγκριση με το Σεπτέμβριο 2015 σημειώθηκε οριακή μείωση -0,12

¹ Το όριο των 50 μονάδων του δείκτη PMI διαχωρίζει την επέκταση από τη συρρίκνωση των δραστηριοτήτων του κλάδου της μεταποίησης.

ποσοστίων μονάδων (ΠΜ) και σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους η πτώση ήταν -1,57 ΠΜ. Επιπρόσθετα η μέση τιμή (ανά μήνα) του ποσοστού ανεργίας για την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2015 ήταν 25,12%.

Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε στα 3.630 χιλ άτομα (+ 86,30 χιλ σε όρους ετήσιας μεταβολής), των ανέργων στα 1.176 χιλ (-71,49 χιλ) και του εργατικού δυναμικού στα 4.806 χιλ (+14,80 χιλ). Παρατηρώντας τη χρονολογική σειρά του εργατικού δυναμικού ένα σημαντικό στοιχείο που προκύπτει είναι το εξής: τους τρεις τελευταίους μήνες (διαθέσιμες παρατηρήσεις), δηλαδή Αύγουστος – Οκτώβριος 2015, καταγράφηκε ετήσια αύξηση για πρώτη φορά από τον Ιούνιο 2010. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το ιστορικά υψηλό του Ιανουαρίου 2010, 5.049 χιλ άτομα (βάσει των διαθέσιμων στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ.) το εργατικό δυναμικό έχει συρρικνωθεί κατά 242,62 χιλ άτομα. Όπως έχουμε αναφέρει σε προηγούμενο τεύχος του φυλλαδίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ αυτή η μεταβολή σηματοδοτεί μείωση των παραγωγικών δυνατοτήτων και ως εκ τούτου και του δυνητικού προϊόντος της ελληνικής οικονομίας. Η αύξηση του εργατικού δυναμικού συνοδευόμενη από αύξηση της απασχόλησης και της παραγωγικότητας της εργασίας αποτελεί μια σημαντική πρόκληση για τους ασκούντες την οικονομική πολιτική.

Σχήμα 3: Ποσοστό Ανεργίας (%)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

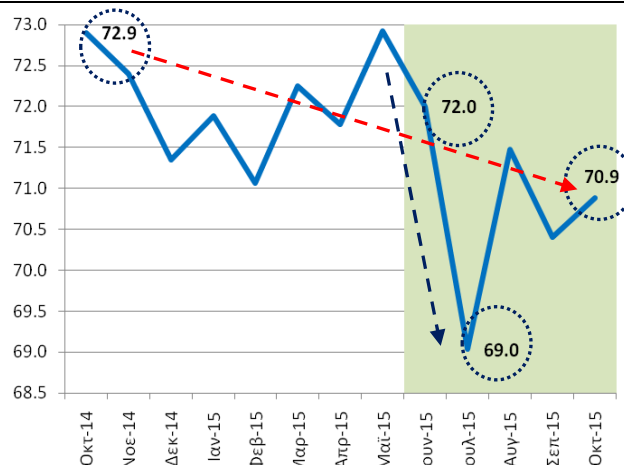
Ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο (εποχικά διορθωμένα στοιχεία) σημείωσε αρνητική ετήσια μεταβολή -2,78% τον Οκτώβριο 2015 (από -3,04% το Σεπτέμβριο 2015). Σε όρους μηνιαίας μεταβολής καταγράφηκε αύξηση 0,67% (από -1,50% το Σεπτέμβριο 2015).

Ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο κατέγραψε αρνητική ετήσια μεταβολή για 5^ο συνεχή μήνα τον Οκτώβριο 2015. Σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία η ετήσια μεταβολή ήταν -2,78% (βλέπε Σχήμα 4) ενώ ο αντίστοιχος μέσος όρος των μηνών Ιουνίου – Οκτωβρίου 2015 διαμορφώθηκε στο -3,03%. Η συρρίκνωση των πωλήσεων – σε όρους όγκου – στον κλάδο του λιανικού εμπορίου αντικατοπτρίζεται σε ένα βαθμό στη μείωση -0,64% της ιδιωτικής

κατανάλωσης (μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία) το 3^ο τρίμηνο 2015.

Σε ότι αφορά τις επί μέρους κατηγορίες του γενικού δείκτη, οι κλάδοι με τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές ήταν αυτοί των καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων (-5,41%) των φαρμακευτικών προϊόντων – καλλυντικών (-2,50%), των επίπλων ηλεκτρικών ειδών – οικιακού εξοπλισμού (-1,65%) και των μεγάλων καταστημάτων τροφίμων -1,46%. Από την άλλη πλευρά, σημαντική αύξηση καταγράφηκε στον κλάδο της ένδυσης και υπόδησης (6,56%) και στον αντίστοιχο των βιβλίων, χαρτικών και λοιπών ειδών (9,00).

Σχήμα 4: Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (μονάδες δείκτη, 2010=100)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

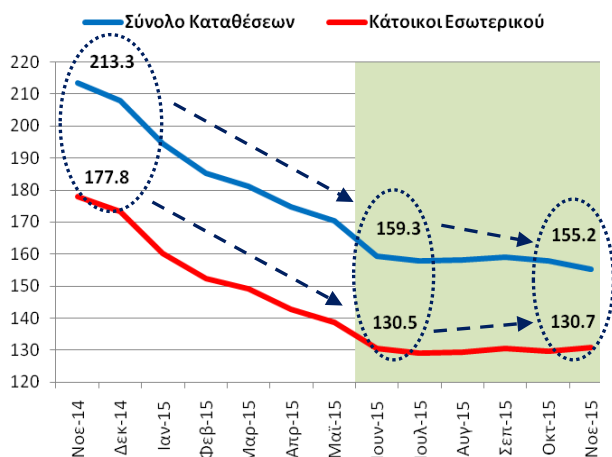
Το σύνολο των καταθέσεων και ρέπος των μη νομισματικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (ΝΧΙ) στα ΝΧΙ στην Ελλάδα εκτός της Τραπέζης της Ελλάδος (ΤΤΕ) διαμορφώθηκε στα €155,19 δις το Νοέμβριο 2015. Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015 καταγράφηκε μείωση -€2,61 δις. Αυτή η αρνητική μεταβολή προήλθε από τη μείωση -€3,60 δις των καταθέσεων των μη κατοίκων ευρωζώνης. Σε ότι αφορά την άλλη πλευρά του ισολογισμού των ΝΧΙ, το σύνολο της χρηματοδότησης των κατοίκων εσωτερικού πλην ΝΧΙ από τα εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤΤΕ διαμορφώθηκε στα €227,25 δις το Νοέμβριο 2015. Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο σημειώθηκε μείωση -€621,20 εκ. Επιπρόσθετα η ετήσια μεταβολή ήταν -2,40% ή -€5,59 δις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤΤΕ το σύνολο των καταθέσεων και ρέπος των μη ΝΧΙ στα ΝΧΙ στην Ελλάδα εκτός της ΤΤΕ διαμορφώθηκε στα €155,19 δις το Νοέμβριο 2015 (βλέπε Σχήμα 5). Το συγκεκριμένο μέγεθος αντιστοιχεί σε €9,77 δις καταθέσεων της γενικής κυβέρνησης, €20,03 δις των ιδιωτικών επιχειρήσεων, €100,88 δις των νοικοκυριών, €1,25 δις των κατοίκων λοιπών χωρών ευρωζώνης και €23,27 δις των μη κατοίκων ευρωζώνης.

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015 καταγράφηκε μείωση -€2,61 δις του συνόλου των καταθέσεων και ρέπος. Αυτή η αρνητική μεταβολή προήλθε από την κατηγορία των κατοίκων λοιπών χωρών ευρωζώνης (-€3,60 δις). Στην κατηγορία των νοικοκυριών

καταγράφηκε πώση -€349,82 εκ, των κατοίκων λοιπών χωρών ευρωζώνης αύξηση €19,57 εκ, των ιδιωτικών επιχειρήσεων αύξηση €171,99 εκ και της γενικής κυβέρνησης αύξηση €1,15 δις.

Σχήμα 5: Καταθέσεις και Ρέπος των μη NXI στα NXI στην Ελλάδα Εκτός της Τραπεζής της Ελλάδος (δισ €)

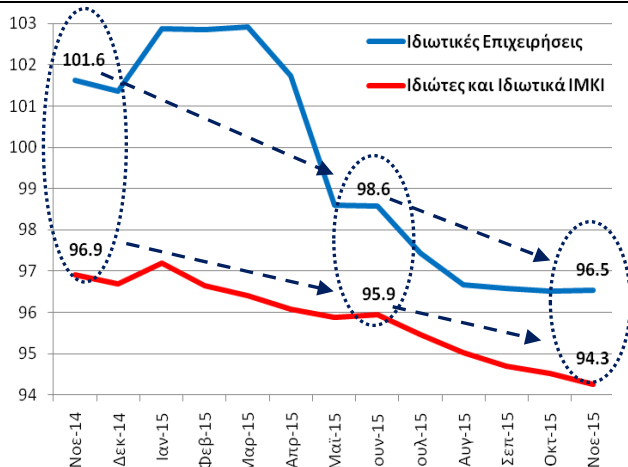

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως NXI ορίζουμε τα νομισματικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Από την άλλη πλευρά του ισολογισμού των NXI, το σύνολο της χρηματοδότησης των κατοίκων εσωτερικού πλην NXI από τα εγχώρια NXI εκτός της ΤτΕ διαμορφώθηκε στα €227,25 δις το Νοέμβριο 2015 (βλέπε Σχήμα 6). Σε σχέση με τον Οκτώβριο 2015 σημειώθηκε πώση -€621,20 εκ. Αυτή η μεταβολή προήλθε από τη μείωση των υπολοίπων της χρηματοδότησης της γενικής κυβέρνησης (-€362,72 εκ), των ιδιωτών και ιδιωτικών ΙΜΚΙ (-€257,73 εκ) και των ελεύθερων επαγγελματιών, αγροτών και ατομικών επιχειρήσεων (-€25,25 εκ). Τέλος το υπόλοιπο της χρηματοδότησης των ιδιωτικών επιχειρήσεων κατέγραψε μηνιαία αύξηση €24,50 εκ.

Σχήμα 6: Χρηματοδότηση Κατοίκων Εσωτερικού πλην NXI από τα Εγχώρια NXI Εκτός της Τραπεζής της Ελλάδος (δισ €)

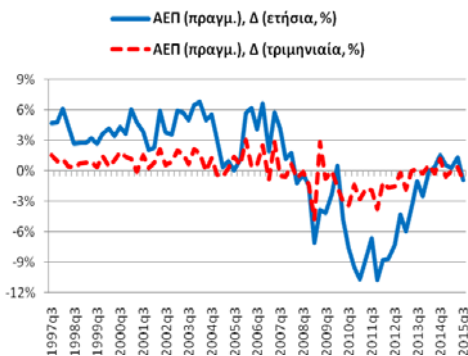
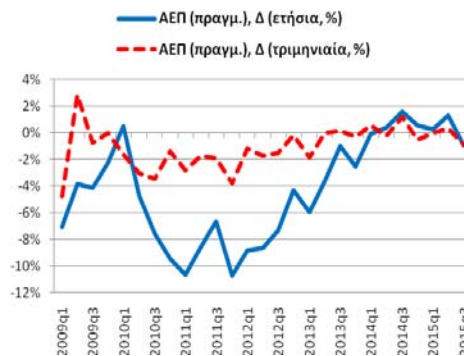

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως NXI ορίζουμε τα νομισματικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας**Μεταβλητή: Πραγματικό ΑΕΠ, μεταβολές (%), μη εποχ. προσαρμ. για γογ%, εποχ. προσαρμ. για αα%**

Το **3^ο τρίμηνο (2015)** ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης ήταν **-0,92%** (1,30%, 2015q2 και 1,58%, 2014q3). Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν **-0,89%** (0,32%, 2015q2 και 1,17%, 2014q3).

Συνολική Περίοδος: 1997q3-2015q3**Υποπερίοδος: 2009q1-2015q3**

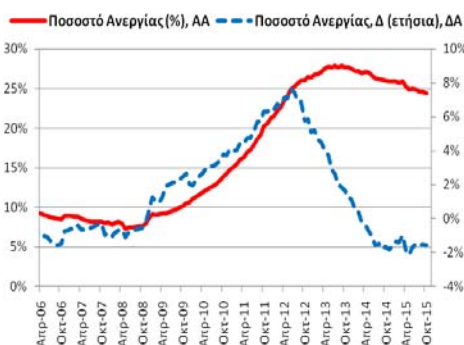
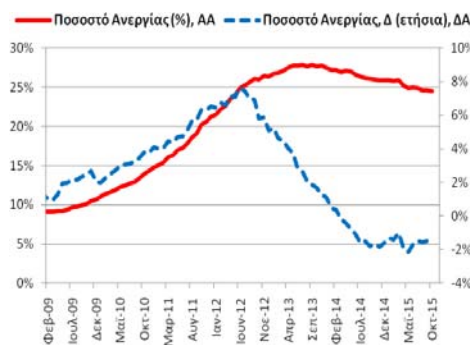
Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 1997q3- 2015q3
Στοιχεία: Τριμηνιαία
Μέσος Όρος: 0,72%
Διάμεσος: 1,95%
Μέγιστο: 6,85% (2004q1)
Ελάχιστο: -10,37% (2011q4)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 27/11/2015
Επομ. δημ.: 12/2/2016
(εκτιμήσεις), 29/2/2016
(προσωρινά στοιχεία)

Μεταβλητή: Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

Τον **Οκτώβριο (2015)** το ποσοστό **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **24,47%** (24,58%, 9/2015 και 26,03%, 10/2014) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή** ήταν **-1,57 ΠΜ** (-1,51 ΠΜ, 9/2015 και -1,65 ΠΜ, 10/2014). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανήλθε στα **3,630 εκ** άτομα (3,633 εκ, 9/2015 και 3,544 εκ, 10/2014) και των **ανέργων** στα **1,176 εκ** άτομα (1,184 εκ, 9/2015 και 1,247 εκ 10/2014).

Συνολική Περίοδος: 4/2006-10/2015**Υποπερίοδος: 2/2009-10/2015**

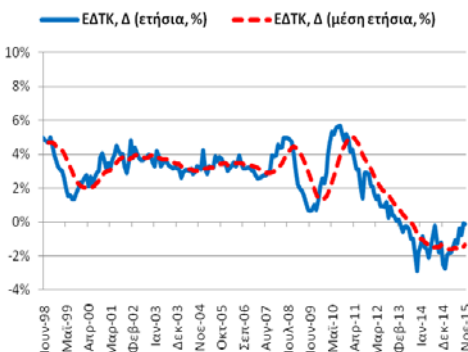
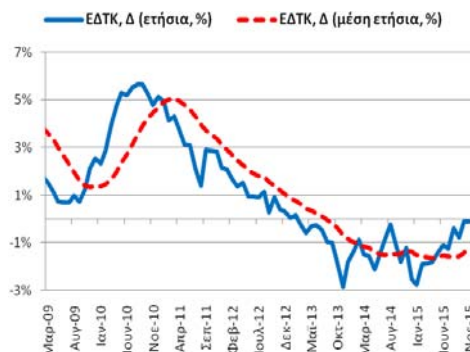
Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας

Περίοδος: 4/2006 - 10/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,97%
Διάμεσος: 15,08%
Μέγιστο: 27,90% (9/2013)
Ελάχιστο: 7,30% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,
AA = αριστερός άξονας,
ΔA = δεξιός άξονας,
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 7/1/2016
Επομ. δημ.: 11/2/2016

Μεταβλητή: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ετήσια μεταβολή (%)

Το **Νοέμβριο (2015)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕνΔΤΚ** ήταν στο **-0,12%** (-0,09%, 10/2015 και -1,22%, 11/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **-1,34%** (-1,43%, 10/2015 και -1,33%, 11/2014). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια μεταβολή (%) του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν στο **-0,74%** (-0,92%, 10/2015 και -1,25%, 11/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **-1,94%** (-1,98%, 10/2015 και -1,23%, 11/2014).

Συνολική Περίοδος: 6/1998-11/2015**Υποπερίοδος: 3/2009-11/2015**

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 6/1998 - 11/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,43%
Διάμεσος: 3,04%
Μέγιστο: 5,66% (9/2010)
Ελάχιστο: -2,86% (11/2013)

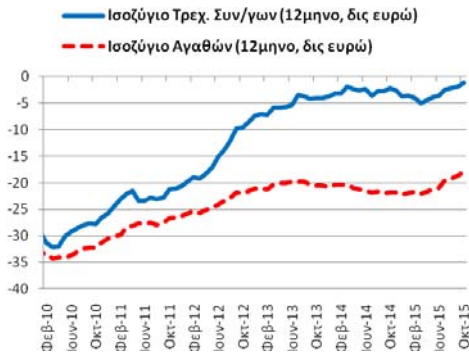
Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 10/12/2015
Επομ. δημ.: 13/1/2016

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

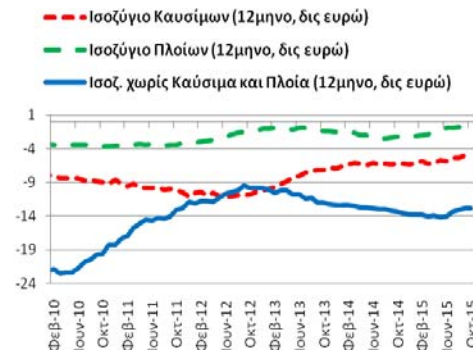
Πίνακας Α2: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών)

Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (2/2010-10/2015)

Ισοζύγιο: Αγαθών (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

Επί μέρους Ισοζύγια (2/2010-10/2015)

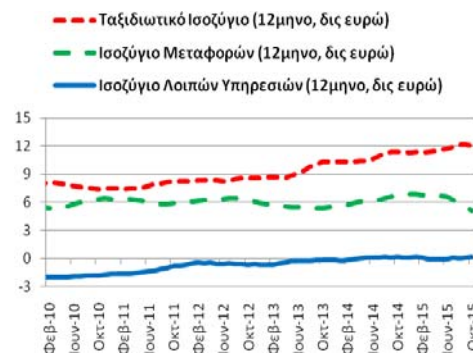
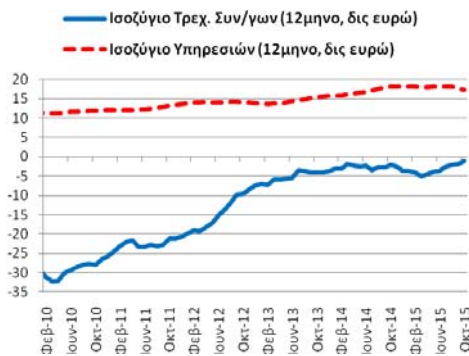

Δημοσίευση: 21/12/2015

Το διάστημα **Νοεμβρίου 2014 - Οκτωβρίου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **-1,09 δις ευρώ** (10/2014-9/2015: -1,86 και 11/2013-10/2014: -2,18).

Το διάστημα **Νοεμβρίου 2014 - Οκτωβρίου 2015** το ισοζύγιο **αγαθών** διαμορφώθηκε στα **-17,90 δις ευρώ** (10/2014-9/2015: -18,62 και 11/2013-10/2014: -21,78).

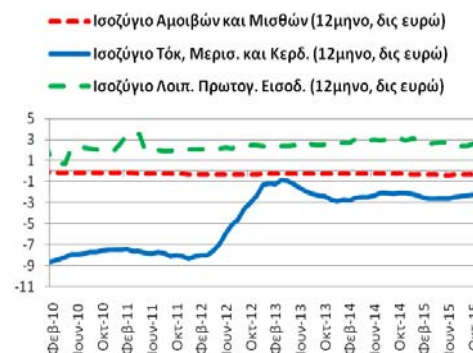
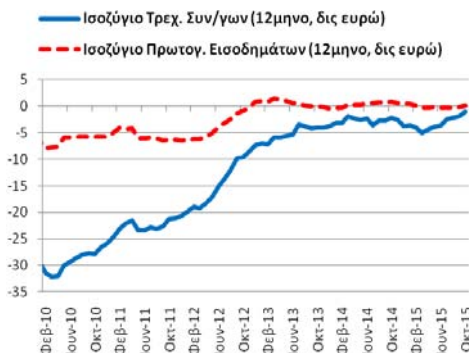
Ισοζύγιο: Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

Το διάστημα **Νοεμβρίου 2014 - Οκτωβρίου 2015** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **17,38 δις ευρώ** (10/2014-9/2015: 17,67 και 11/2013-10/2014: 18,24).

Το διάστημα **Νοεμβρίου 2014 - Οκτωβρίου 2015** το ισοζύγιο **ταξιδιωτικό** διαμορφώθηκε στα **12,08 δις ευρώ** (10/2014-9/2015: 12,12 και 11/2013-10/2014: 11,38).

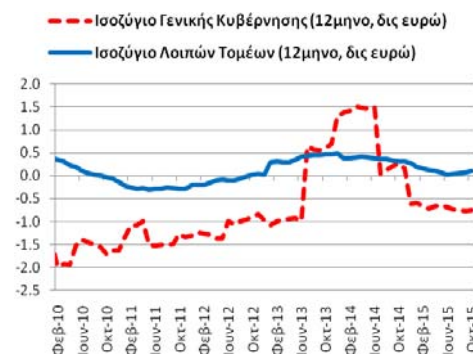
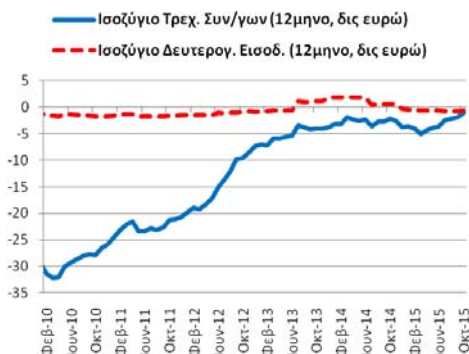
Ισοζύγιο: Πρωτογενών Εισοδημάτων (αμοιβ. & μισθ., τόκων, μερισμ. & κερδ., και λοιπ. πρωτογ. εισοδ.)

Το διάστημα **Νοεμβρίου 2014 - Οκτωβρίου 2015** το ισοζύγιο **πρωτογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **0,07 δις ευρώ** (10/2014-9/2015: -0,22 και 11/2013-10/2014: 0,79).

Το διάστημα **Νοεμβρίου 2014 - Οκτωβρίου 2015** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-2,24 δις ευρώ** (10/2014-9/2015: -2,32 και 11/2013-10/2014: -2,10).

Ισοζύγιο: Δευτερογενών Εισοδημάτων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

Το διάστημα **Νοεμβρίου 2014 - Οκτωβρίου 2015** το ισοζύγιο **δευτερογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,65 δις ευρώ** (10/2014-9/2015: -0,69 και 11/2013-10/2014: 0,57).

Το διάστημα **Νοεμβρίου 2014 - Οκτωβρίου 2015** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **-0,75 δις ευρώ** (10/2014-9/2015: -0,77 και 11/2013-10/2014: 0,26).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤΤΕ), (β) Eurobank Research.

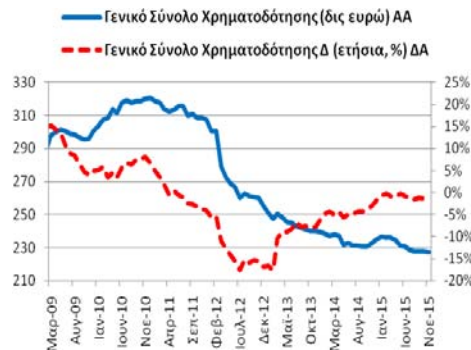
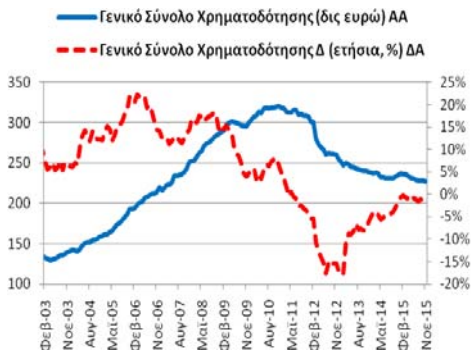
Επόμενη δημοσίευση: 20/1/2016

Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 2/2003-11/2015

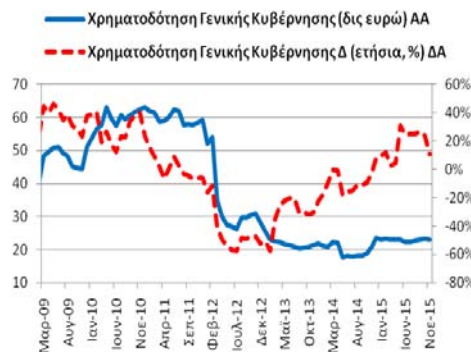
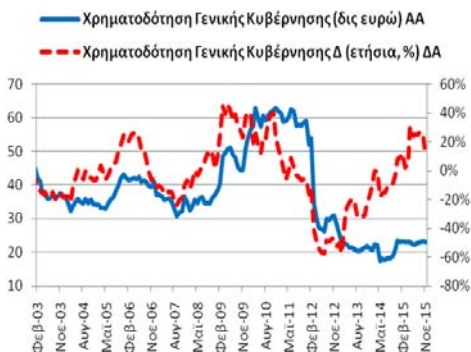
Υποπερίοδος: 3/2009-11/2015

Δημοσίευση: 30/12/2015

Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (υπόλοιπα)

■ Το **Νοέμβριο** (2015) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **227,25 δις ευρώ** (10/2015: 227,87 δις ευρώ και 11/2014: 232,84 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-2,40%** (10/2015: -1,33% και 11/2014: -2,96%).

Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

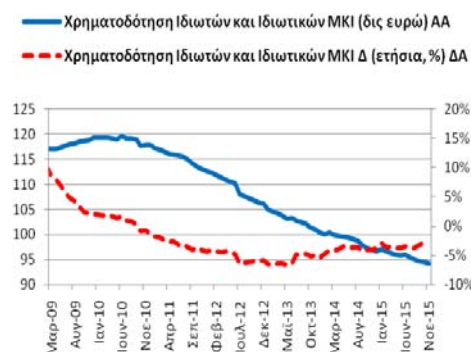
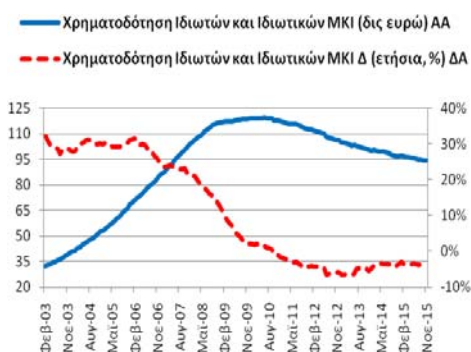
■ Το **Νοέμβριο** (2015) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **23,00 δις ευρώ** (10/2015: 23,36 δις ευρώ και 11/2014: 20,83 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **10,42%** (10/2015: 24,09% και 11/2014: -2,63%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Το **Νοέμβριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **96,54 δις ευρώ** (10/2015: 96,52 δις ευρώ και 11/2014: 101,62 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-5,00%** (10/2015: -4,99% και 11/2014: -2,02%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

■ Το **Νοέμβριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ΙΜΚΙ** ανήλθε στα **94,26 δις ευρώ** (10/2015: 94,52 δις ευρώ και 11/2014: 96,92 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-2,74%** (10/2015: -2,85% και 11/2014: -3,99%).

Πίνακας Α4: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 2/2003-11/2015

Υποπερίοδος: 3/2009-11/2015

Δημοσίευση: 30/12/2015

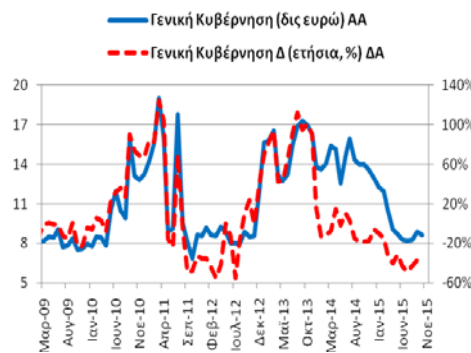
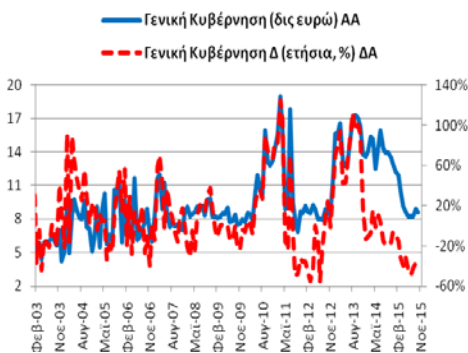
Γενικό Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (υπόλοιπα)

■ Το **Νοέμβριο** (2015) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **155,19 δις ευρώ** (10/2015: 157,80 δις ευρώ και 11/2014: 213,33 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-27,26%** (10/2015: -26,04% και 11/2014: 0,12%).

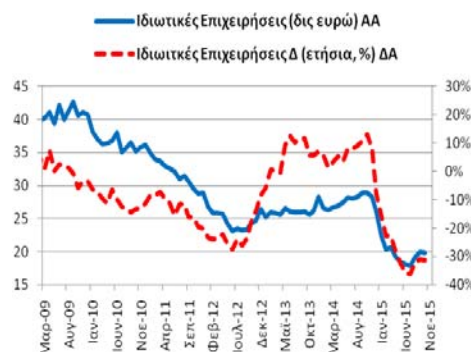
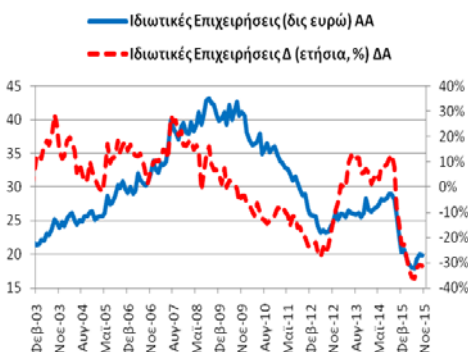
Καταθέσεις και Ρέπος Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

■ Το **Νοέμβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **9,77 δις ευρώ** (10/2015: 8,62 δις ευρώ και 11/2014: 13,55 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-27,88%** (10/2015: -38,26% και 11/2014: -17,02%).

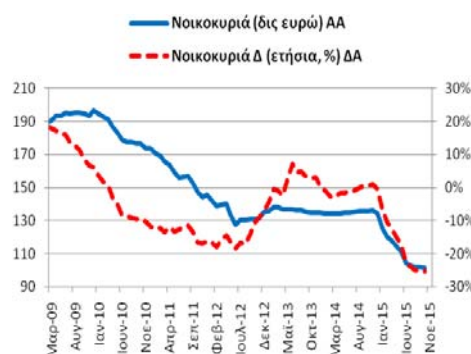
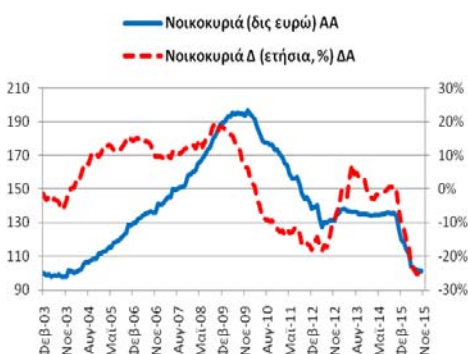
Καταθέσεις και Ρέπος Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Το **Νοέμβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **20,03 δις ευρώ** (10/2015: 19,85 δις ευρώ και 11/2014: 28,24 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-29,08%** (10/2015: -31,29% και 11/2014: 7,91%).

Καταθέσεις και Ρέπος Νοικοκυριών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

■ Το **Νοέμβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών και ΙΜΚΙ** ανήλθαν στα **100,88 δις ευρώ** (10/2015: 101,23 δις ευρώ και 11/2014: 136,06 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-25,86%** (10/2015: -25,35% και 11/2014: 0,88%).

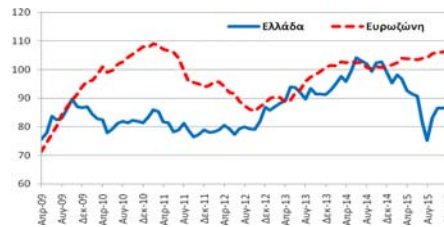
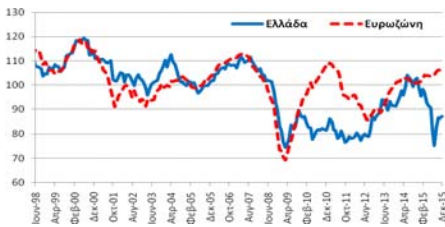
Πίνακας Α5: Δείκτες Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

Συνολική Περίοδος: 6/1998-12/2015

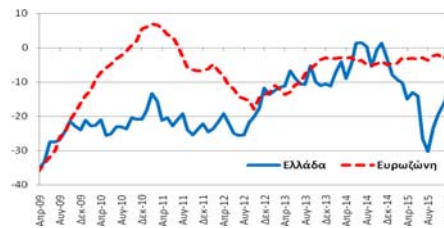
Υποπερίοδος: 4/2009-12/2015

Δημοσίευση: 7/1/2016

Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

Βιομηχανία – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 40%)

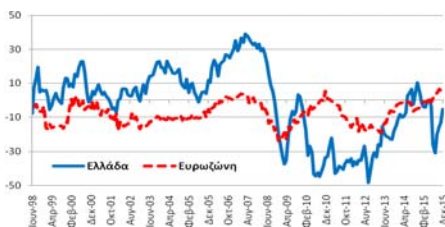
Υπηρεσίες – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 30%)

Καταναλωτές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Το **Δεκέμβριο** (2015) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (87,1 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 0,6 μονάδες σε σχέση με το **Νοέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -12,0 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Το **Δεκέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-13,6 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 3,0 μονάδες σε σχέση με το **Νοέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -10,6 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Το **Δεκέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (-16,6 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -1,2 μονάδες σε σχέση με το **Νοέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -31,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Το **Δεκέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης των **καταναλωτών** (-61,1 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 3,0 μονάδες σε σχέση με το **Νοέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -7,2 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Το **Δεκέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (-5,3 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 7,5 μονάδες σε σχέση με το **Νοέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -10,0 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Το **Δεκέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-49,1 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -2,1 μονάδες σε σχέση με το **Νοέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -32,5 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Δρ. Πλάτων Μονοκρούσος
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Δρ. Τάσος Ανασταάτος
Αναπληρωτής Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος
Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
Άννα Δημητριάδου: Οικονομική Αναλύτρια
Όλγα Κοσμά: Οικονομική Αναλύτρια
Αρκαδία Κωνσταντοπούλου: Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
Παρασκευή Πετροπούλου: Οικονομική Αναλύτρια G10
Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
Γαλάτεια Φωκά: Ερευνητρια Οικονομολόγος

Eurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str, 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

